

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 26CoP/7/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2718201018
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Slováčková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2020:2718201018.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Slováčkovej a sudcov Mgr. Jozefa Mačeja a JUDr. Daniela Ilavského v právnej veci navrhovateľky: V. A., nar. XX. V. XXXX, trvale bytom C., ul. O. H. XX a manžela: W. A., nar. X. W. XXXX, trvalo bytom Z., o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletému dieťaťu: D. A., nar. XX. Z. XXXX, bytom u matky, zastúpenému procesným opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Skalica, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Skalica zo dňa 16. októbra 2019 č.k. 7P/34/2019-90 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom výroku III. o vyživovacej povinnosti otca r u š í a vec mu v r a c i a na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Rozsudkom napadnutým odvolaním súd prvej inštancie: I. rozviedol manželstvo účastníkov V. A. rod. P. a W. A. uzavreté dňa 26. augusta 2006 v Gbeloch, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu mesta Gbely, vo zväzku 8, ročník 2006, na strane 133, pod poradovým číslom 8; II. mal. D. A., nar. XX. Z. XXXX na čas po rozvode manželstva zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach; III. otcovi maloletého uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého D. sumou 40,- eur mesačne, vždy do 15. dňa toho, ktorého mesiaca vopred, k rukám matky odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku; IV. rozhodol, že styk otca s maloletým D. neupravuje; V. žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania. Po vykonaní dokazovania výsluchom navrhovateľky, kolízneho opatrovníka maloletého, oboznámením sa s listinným dôkazom a to s rozsudkami Okresného súdu Skalica č.k. 2P/70/2008-40 zo dňa 20. novembra 2008 a č.k. 6P/37/2011-34 zo dňa 13. júla 2011, so správou Obce Z., správou Mesta C., potvrdením o príjme navrhovateľky, so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, pracovisko Holíč a so správou o prešetrení pomerov zo dňa 9. októbra 2019 mal za preukázané, že manželstvo účastníkov uzatvorené 26. augusta 2006 v Gbeloch je hlboko a trvalo rozvrátené, účastníci od roku 2007 nežijú v spoločnej domácnosti, intímne sa nestýkajú, spoločne nehospodária. Manžel opustil spoločnú domácnosť v roku 2007, odišiel do A. a navrhovateľke iba formou SMS oznámil, že ostáva v A., nakoľko tam má novú rodinu a od tej doby nie sú v kontakte. Navrhovateľka nepozná miesto pobytu manžela a ani súdu sa ho nepodarilo zistiť. Navrhovateľka nemá záujem na obnovení spolužitia a vzhľadom na dĺžku prerušenia spolužitia a postoj druhého manžela dospel súd prvej inštancie k záveru, že nie je predpoklad obnovenia spolužitia tak, aby manželstvo mohlo plniť svoj spoločenský účel. Za príčinu rozvratu manželstva určil opustenie spoločnej domácnosti druhým manželom, založením si novej rodiny a nezáujmom o svoju rodinu, manželku či dieťa i neverou počas manželstva. Súd prvej inštancie rešpektujúc právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obom rodičom, prihliadol na jeho citové väzby k rodičom, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia dospel k záveru, že objektívne bolo preukázané, že starostlivosť o maloletého zabezpečuje iba matka a u matky má maloletý vytvorené stabilné rodinné zázemie, pričom kolízny opatrovník nezistil nedostatky v starostlivosti matky o maloletého. Otec sa o maloletého dlhodobo nezaujíma, na adrese svojho trvalého pobytu sa nezdržuje a maloletý sa jednoznačne vyjadruje, že s otcom sa nekontaktuje a nepamätá si ho. Súd prvej inštancie

preto zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky. Styk otca s maloletým neupravil, keď vzal do úvahy skutočnosť, že otec nevidel maloletého po dobu viac ako dvanásť rokov, nekontaktujú sa, otec neplatí na maloletého žiadne výživné. Pri stanovení výživného prihliadol súd na odôvodnené potreby oprávneného maloletého dieťaťa, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinných rodičov a tiež prihliadol na to, že matka je ten z rodičov, ktorá sa osobne o dieťa stará, že otec sa o maloletého dlhodobo nezaujíma. Priemerný čistý príjem matky mal súd prvej inštancie preukázaný vo výške 666,- eur s tým, že matka si privyrába i darovaním plazmy, za čo má príjem mesačne 40,- eur a výdavky má na nájom 162,- eur, elektriку 25,- eur, internet 22,- eur, exekúcie cca vo výške 150,- eur. Maloletý má okrem bežných výdavkov zvýšené výdavky tým, že má laktózovú intoleranciu a chorú slinivku, na čo užíva lieky, za ktoré matka dopláca 5,30 eur. Mesačné výdavky sú podľa vyjadrenia matky cca 50,-eur mesačne s tým, že maloletý je i rybárom, s čím sú výdavky cca 10,- eur mesačne, za obеды matka platí 27,- eur, maloletý nosí okuliare, za ktoré matka zaplatila 150,- eur. Súd prvej inštancie skonštatoval, že majetkové a osobné pomery otca sa nepodarilo zistiť, keď mal za preukázané, že otec nebol a ani nie je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá žiadne dávky. Berúc do úvahy skutočnosť, že súdu prvej inštancie sa nepodarilo zistiť žiadne informácie o otcovi a teda ani jeho osobné a majetkové pomery, určil výživné iba vo výške 40,- eur mesačne, s poukazom na to, že u otca sa nezmenili pomery, ako boli naposledy zistené v rozsudku Okresného súdu Skalica č.k. 6P/37/2011-34 zo dňa 13. júna 2011. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 23 ods. 1 až 3, § 18, § 24 ods. 1, 2, 4, § 62 ods. 1 až 3, 5, § 65 ods. 1, § 75 ods. 1 a § 77 ods. 1 z.č. 36/2005 Zákona o rodine (ďalej len ZoR). O trovách konania rozhodol v zmysle § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania.

2. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie voči výroku III., teda voči určeniu vyživovacej povinnosti otca podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletého. Dôvodila, že súd nedostatočne zistil skutočný stav veci a vec i nesprávne právne posúdil. Uviedla, že od poslednej úpravy výživného došlo k podstatným zmenám a to najmä na strane maloletého D., ktorý je už žiakom 8. triedy ZŠ, teda už druhého stupňa, pričom v čase poslednej úpravy v roku 2007 školu ešte vôbec nenavštevoval a preto je nesprávna úvaha súdu prvej inštancie, že nemohol priznať vyššie výživné, ako v čase poslednej úpravy výživného, keď táto úvaha nie je podložená žiadnymi relevantnými skutočnosťami ani dôkazmi a v tomto smere je rozsudok nedostatočne odôvodnený a zmätočný. Dodala, že stanovená suma nepostačí ani na pokrytie základných životných potrieb dieťaťa, vziac do úvahy skutočnosť, že maloletému bola diagnostikovaná intolerancia laktózy kvôli chronickej pankreatitíde, pričom mu bola odporučená bezlepková diéta a špeciálna strava, na ktorú sú náklady vyššie ako pri bežnom stravovaní. Podotkla, že len na desiatu potrebuje minimálne 5,- eur, čo predstavuje mesačne 100,- eur plus ostatnú stravu a náklady na oblečenie, hygienické potreby, školské potreby a výdavky spojené so záujmami dieťaťa. Namietala, že vzhľadom k tomu, že otec je od roku 2007 nezvestný, žije a pracuje na neznámom mieste v Čechách, pričom súd prvej inštancie v tomto smere nevykonal dostatočné šetrenie a ani nezohľadnil, že o maloletého sa stará výlučne sama, pričom jej príjem je cca 670,- eur mesačne. Navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej časti zmenil a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého D. sumou 200,- eur mesačne, splatnou vždy do 15. dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

3. Otec maloletého ani kolízny opatrovník maloletého sa k odvolaniu matky nevyjadrili.

4. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP) po zistení, že odvolanie je podané včas a oprávnenou osobou (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 CSP), preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie mu predchádzajúce bez ohľadu na rozsah a dôvody podaného odvolania (§ 65 CMP), pričom dospel k záveru, že odvolanie matky maloletého je dôvodné, nakoľko súd prvej inštancie nezistil dostatočne skutkový stav veci a vec nesprávne právne posúdil.

5. Predmetom konania vedeného na súde prvej inštancie pod spis. zn. 10P/27/2018 je návrh navrhovateľky na rozvod jej manželstva s manželom a úpravu práv a povinností rodičov k maloletému D. na čas po rozvode manželstva. Predmetom odvolacieho konania je vzhľadom na odvolacie námietky navrhovateľky preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým otcovi určil povinnosť prispievať na výživu maloletého D. sumou 40,- eur mesačne.

6. Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (1). Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov (2). Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (3). Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť (4). Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť (5).

7. Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na primerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

8. Podľa § 35 CMP, súd je povinný zistiť skutočný stav veci.

9. Podľa § 36 CMP, súd je povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

10. Podľa § 24 ods. 1 ZoR, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkony rodičovských práv a povinností maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určiť, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

11. Z vyššie uvedených zákonných ustanovení vyplýva, že pri určovaní vyživovacej povinnosti rodiča, ktorému dieťa nebolo rozhodnutím súdu zverené do osobnej starostlivosti je súd z úradnej povinnosti povinný zistiť na jednej strane odôvodnené potreby oprávneného maloletého dieťaťa a na druhej strane schopnosti, možnosti a majetkové pomery výživou povinného rodiča. Civilný mimosporový poriadok identifikuje rozsah zisťovania skutkového základu rozhodnutia tak, že súd je povinný zistiť v konaniach podľa tohto zákona skutočný stav veci, ktorý je mierou čo najbližšieho priblíženia sa hmotno-právneho rozsahu práv, povinností a právom chránených záujmov. Povinnosť súdu zistiť skutočný stav veci sa uplatní vo všetkých konaniach podľa tohto zákona, bez ohľadu na to, či sa začalo konanie na základe návrhu, alebo ho súd začal ex offo. Princíp materiálnej pravdy smeruje k zisteniu právne relevantných skutočností, nevyhnutných pre rozhodnutie v merite veci. Súd je povinný dodržiavať vyšetrovací princíp, ktorý predstavuje súhrn procesných postupov, smerujúcich k vytvoreniu podkladu rozhodnutia, k skutkovému základu rozhodnutia. Súd zisťuje tento podklad procesným postupom v procese dokazovania, pričom z dikcie zákona vyplýva povinnosť súdu vykonať aj také dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhli. Dôkazné bremeno má teda súd, pričom súd túto aktivitu supluje vtedy a v takej miere, aká je potrebná na zistenie skutočného stavu veci. Odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností každého jednotlivého prípadu a sú závislé najmä od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a obsahu jeho prípravy na budúce povolanie a celkového uplatnenia v spoločenskom živote, od hodnoty jeho prípadného majetku a výnosov z neho a podobne. V tejto súvislosti je potrebné ďalej dodať, že výživné pre dieťa slúži nielen na uspokojovanie všetkých jeho odôvodnených hmotných potrieb ako sú jedlo, ošatenie obuv a podobne, ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa, ako sú vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a podobne a preto je pri určovaní výživného treba rátať aj s takýmito nákladmi. Odôvodnené potreby dieťaťa sú pravdaže bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami a majetkovými pomermi rodičov. Ak sú reálne možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov obmedzené, sú odôvodnenými potrebami len bežné potreby dieťaťa, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Ak sú ale reálne možnosti a schopnosti rodičov väčšie, odôvodnenými sú aj ďalšie potreby dieťaťa, vrátane tvorby úspor, ktoré síce nie sú nevyhnutné, ale so zreteľom na okolnosti konkrétneho prípadu sú prospešné pre všestranný vývoj dieťaťa. V každom prípade však súd pred rozhodnutím o výživnom musí dôsledne zistiť odôvodnené potreby osoby výživou oprávnenej a schopnosti a možnosti výživou povinnej

osoby. Pre určenie výšky výživného pre dieťa sú rozhodujúce reálne zárobkové možnosti schopnosti ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen ich subjektívnymi vlastnosťami (fyzickou zdatnosťou, úrovňou vzdelania, pracovnými skúsenosťami a podobne) ale aj okolnosťami objektívneho charakteru, najmä existenciou pracovných príležitostí, ktoré sú primerané daným vlastnostiam rodičov. Výkon osobnej starostlivosti o maloleté dieťa jedným z rodičov je spravidla dôvodom na určenie primerane vyššieho výživného pre druhého z rodičov, ktorý taký výkon neuskutočňuje. Pre náležité zhodnotenie schopností, možností a majetkových pomerov povinného treba zistiť okruh osôb, voči ktorým má povinný podľa zákona o rodine vyživovacie povinnosti.

12. Prispievať na výživu svojich detí je zákonnou povinnosťou obidvoch rodičov, a ak si túto povinnosť rodičia neplnia, môže súd aj bez návrhu určiť rozsah ich vyživovacej povinnosti. Každý z rodičov je pritom povinný prispievať na výživu svojho dieťaťa podľa schopností a možností a to v rozsahu, aby bolo zabezpečené právo dieťaťa podieľať sa na životnej úrovni jeho rodičov. Podľa ustálenej súdnej praxe, rodič ktorému dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti je povinný prispievať na výživu svojich detí sumou vo výške 25% až 30% z jeho netto príjmu a to vzhľadom na odôvodnené potreby toho, ktorého dieťaťa. Ako už bolo uvedené vyššie, "výživou" dieťaťa, na ktorú obidvaja rodičia prispievajú, sa rozumie zaobstarávanie, respektíve uspokojovanie všetkých životných potrieb pre všestranný telesný a duševný vývoj dieťaťa.

13. Z obsahu spisu súdu prvej inštancie odvolací súd zistil, že súd vo veci v zmysle vyššie uvedených zásad dôsledne nepostupoval a dôsledne nezisťoval odôvodnené potreby maloletého D. a vôbec nezisťoval možnosti a schopnosti výživou povinného otca.

14. Pokiaľ súd prvej inštancie len na základe týchto zistení dospel k záveru o schopnosti a možnosti otca maloletého D. prispievať len sumou 40 eur mesačne, dôvodiť len, že sa súdu nepodarilo zistiť žiadne informácie o otcovi maloletého, odvolací súd považoval napadnutý rozsudok za nesprávny. Súd prvej inštancie nevykonal dostatočné dokazovanie, ktoré vykonať z úradnej povinnosti mal. Takýto jeho postup v konaní potom aj znemožnil účastníkom, aby uskutočňovali jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Preto odvolací súd rozsudok v napadnutej časti za použitia ustanovenia § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, v ktorom súd prvej inštancie vec znova prejedná, pokúsi sa zistiť majetkové pomery otca, jeho zárobkové možnosti vzhľadom na jeho vzdelanie a získané zručnosti, ale i konkrétne odôvodnené potreby maloletého D. vzhľadom na jeho vek, zdravotný stav a pod., prípadne vykoná aj ďalšie dokazovanie za účelom stanovenia rozsahu vyživovacej povinnosti otca maloletého. Súd prvej inštancie i napriek obtiažnosti musí dodržať vyšetrovací princíp (čl. 6 a § 36 CMP) a na účely zistenia skutočného stavu veci vykonať všetky potrebné dôkazy. Z lustrácie v Registri obyvateľov SR vyplýva, že otec má ešte štyri plnoleté deti, ktoré by mohli mať vedomosť o pobyte otca v Českej republike. V prípade, že by sa týmto spôsobom nepodarilo zistiť pobyt otca, je potrebné zisťovať pobyt osobitným mechanizmom zisťovania pobytu osôb upravených čl. 16 Zmluvy medzi Slovenskou republikou a Českou republikou o právnej pomoci poskytovanej justičnými orgánmi a o úprave niektorých právnych vzťahov v občianskych a trestných veciach (193/1993 Z.z.). Zo zmluvy vyplýva, že ak nemožno dôvodiť miestnu príslušnosť žiadneho konkrétneho českého súdu, slovenské súdy sa môžu so žiadosťou o zistenie adres slovenských štátnych občanov zdržujúcich sa v Čechách obracať na Obvodný súd pre Prahu 7, Ovocný trh 14, Praha 1 - Staré Mesto. Odvolací súd v prípade, že by sa i pobyt otca nepodarilo zistiť, dáva do pozornosti súdu prvej inštancie, že v zmysle ustálenej súdnej praxe sa za opodstatnenú zmenu pomerov považuje aj zmena v dôsledku uplynutia času, ktorá v zásade nastáva uplynutím troch rokov od ostatnej úpravy.

15. Po doplnení dokazovania prvoinštančný súd vo veci opätovne rozhodne, nové rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 220 CSP tak, aby právne závery, ku ktorým dospeje, mali oporu vo vykonanom dokazovaní a aby úvahy súdu k týmto záverom vedúce, boli logické, presvedčivé a zrozumiteľné.

16. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 9 posledná veta zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).